

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: FRPS/218/2011/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

240/2011. (VIII. 31.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ 2011. április 15-én előterjesztett panaszát a 2011. augusztus 31-én megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – a Sz. Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot csekély mértékben sértő intézkedésre került sor.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2011. április 5. napján tett rendőrségi bejelentésével összefüggésben 2011. április 15. napján postai úton terjesztette elő panaszát.

I.

1) A panaszbeadvány szerint a panaszos írásban bejelentést tett egy Rendőrkapitányságon súlyos környezetkárosítás, illetve társadalmi tulajdon megkárosítása miatt.

A panaszos nehezményezte, hogy a fenti események bejelentésétől fogva már tíz nap eltelt és a rendőrség még mindig nem tett az ügyben semmit. A panaszos véleménye

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

szerint ez a „nemtörődomség” a rendőrség részéről rendkívül hátrányos a város lakosaira nézve.

2) A Testület a panaszost a 2011. április 26. napján kelt és a térítvevény tanúsága szerint a panaszos részére 2011. április 28. napján kézbesített tájékoztató levelében beadványának kiegészítésére hívta fel.

A panaszos panaszát 2011. május 12. napján kelt beadványával kiegészítette. Ebben előadta, hogy személyesen vitte be a rendőrségre bejelentését, amelyet a szolgálatos rendőr azzal a megjegyzéssel iktatott, hogy továbbítani fogja az illetékes részére. Ezt követő kilencedik napon a panaszos ismételten megjelent a rendőrségen, hogy érdeklődjön a bejelentését illetően, de az ügyben még nem történt semmi. Beadványában utalt arra is, hogy az általa bejelentett esettel a városi televízió is foglalkozott, hangsúlyozva azt, hogy minden engedéllyel történt. Ezt a panaszos azonban elfogadhatatlannak tartja.

3) A panaszos beadványához mellékelte a rendőrségnek írt, 2011. április 5. napján kelt bejelentését is. A bejelentés tartalma szerint súlyos természetkárosítás történt a városban, amikor az önkormányzat és a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal engedélyével több évtizede élő fákat vágtak ki és szállítottak el. A panaszos bejelentésében azt is sérelmezte, hogy a kivágott fákat egy helyi vállalkozó szállította el magánszemélyek részére, ami véleménye szerint a „társadalmi tulajdon megszerzése”. Mindezekre hivatkozva az ügy felgöngyölítését és a megfelelő intézkedések megtételét kérte a rendőrségtől.

A panaszos a fentiek alapján kérte a Testülettől panaszának vizsgálatát.

II.

A Testület a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kért az Országos Rendőr-főkapitányság Ellenőrzési Szolgálatán keresztül az illetékes rendőrkapitányságtól, valamint megküldeni kérte az ügyel kapcsolatos rendőrségi dokumentumokat, és a konkrét kérdésekkel kapcsolatban a rendőrség álláspontját.

1) Az illetékes Rendőrkapitányság vezetője 2011. július 14-én kelt levelében arról tájékoztatta a Testületet, hogy a Rendőrkapitányságnak és az ott állományba tartozóknak hivatalból van tudomása arról – illetve ez a tény a városban lakók számára is köztudomású –, hogy a városban rekonstrukciós és egyéb kapcsolódó közterületi tér- és kertrendezés zajlik több éve, s erre a tényre több nagyméretű tábla is felhívja a lakosság figyelmét.

A panaszos bejelentése nyomán a körzeti megbízott – akinek feladata volt a bejelentés valóságtartamának ellenőrzése – megkereste az önkormányzat alkalmazásában levő projekt vezetőjét, és az ő segítségével beszerezte a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal Budapest Környéki Iroda ügyben hozott határozatát, amely szerint engedélyezték a

várfalak, városfalak, bástyák rekonstrukcióját az egyéb kapcsolódó közterületek tér- és kertrendezésével egyidejűleg. A rendelkezésre álló iratok között volt egy „Fakivágási terv és geodéziai felmérés” is, amely alapján a fakivágást végrehajtották. A fentiekről az érintett körzeti megbízott jelentést készített.

A rendőrségnek a rendelkezésre álló dokumentáció alapján a fakivágás jogszerűségével kapcsolatosan nem merült fel aggálya, illetve olyan körülmény, ami a büntetőeljárás, szabálysértési eljárás vagy közigazgatási hatósági eljárás megindítását indokolta volna, ezért a panaszos bejelentése nyomán nem indult sem büntetőeljárás, sem szabálysértési, sem pedig közigazgatási eljárás.

A panaszos tájékoztatása írásban megtörtént, 2011. július 8. napján, postai úton.

2) Az illetékes körzeti megbízott 2011. április 16-án kelt jelentése szerint az ügyben meghallgatta a projekt vezetőjét, aki elmondta, hogy a rehabilitáció második ütemében több fát ki kell termelni, és újra kell telepíteni. Ennek kapcsán az Erzsébet téren is több fát kivágtak, amit később újratelepítenek. A projektben szereplő fakivágások a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal engedélyével történtek. A projektvezető elmondta azt is, hogy a kivágásokat egy alvállalkozón keresztül kiviteleztek. Mivel arról nem esik szó a projektben, hogy a kidöntött fákkal később mi történik, ezért az elszállítását is ugyanezen alvállalkozó végezte.

A jelentésben továbbá az szerepel: „A fentiek alapján mivel nem állapítható meg sem bűncselekmény sem pedig szabálysértés, kérem az ügy irattárba történő elhelyezését.”

3) A rendőrség továbbította a Testületnek a panaszos részére megküldött, 2011. július 7. napján kelt tájékoztató levelet. A levél tanúsága szerint a városfalak, bástyák rekonstrukcióját az egyéb kapcsolódó közterületek tér- és kertrendezése, konkrétan az Erzsébet téren végzett zöld területekről kivágott fa tekintetében a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal megjelölt számú határozatával adott engedélyt az önkormányzat részére. A tér rendezését ellátó Kft. a tervekben szereplő módon az előregedett 6 darab fát kivágta, melynek helyére újakat telepített.

4) A rendőrség ezen túlmenően megküldte a Testület részére a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal Budapest Környéki Iroda határozatát, valamint a „Fakivágási terv és geodéziai felmérés”-ről készült dokumentumokat, illetőleg a panaszos 2011. április 5-ei keltezésű, rendőrkapitánysághoz benyújtott beadványát. A Testület ezen iratok részletes ismertetésétől eltekint.

5) A Testület a panaszos beadványában foglaltakra tekintettel 2011. június 14. napján telefonon megkereste az illetékes Rendőrkapitányságot. A rendőrség tájékoztatása szerint a panaszolt fakivágások teljesen szabályosan és a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal engedélyével történtek, melyre tekintettel a rendőrség sem szabálysértés, sem bűncselekmény elkövetésének gyanúja miatt nem indított eljárást. A rendőrség tájékoztatása szerint erről informálták is a panaszost.

A Testület a tényállás teljes körű tisztázása érdekében 2011. július 7. napján ismételten megkereste telefonon az illetékes Rendőrkapitányságot, melynek hivatalvezetője azt a tájékoztatást nyújtotta, hogy a panaszos beadványát bejelentésként kezelték, és az abban foglaltakat egy kijelölt körzeti megbízott vizsgálta ki, aki a vizsgálat eredményéről tájékoztatta a panaszost. A hivatalvezető továbbá azt is elmondta, hogy a panaszos írásbeli tájékoztatása is megtörtént a fenti napon.

III.

A Testület mindenképp először azt vizsgálta, hogy hatásköre mennyiben terjed ki a panaszos által előadott sérelmek orvoslására, vagyis arra, hogy a panaszos miért nem kapott a rendőrségnél előterjesztett beadványára megfelelő időben választ.

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. §-ának (1) bekezdése szerint az, akinek az Rtv. IV., V. és VI. Fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása alapvető jogát sértette – választása szerint – panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálják el.

A Testület hatáskörébe az Rtv. idézett rendelkezése alapján kizárólag azon rendőri intézkedések és mulasztások tartoznak, melyek az Rtv. IV., V. és VI. Fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri feladatok és utasítások teljesítésének kötelezettsége, azok megsértése vagy annak elmulasztása (pl. intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség),
- a rendőri intézkedés vagy annak elmulasztása, illetőleg törvényessége (pl. igazoltatás, ruházat- csomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, idegenrendészeti intézkedés, intézkedés magánlakásban, közlekedésrendészeti intézkedés),
- a kényszerítő eszköz alkalmazása és törvényessége (pl. testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, útzár, löfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás),

esetén van lehetősége eljárni és az adott intézkedést vagy cselekményt vizsgálni, abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

A Testületnek lehetősége van továbbá arra, hogy az Rtv. IV. fejezetében, a rendőrség működésének általános elveit és szabályait rögzítő rendelkezések kapcsán vizsgálódása körébe vonjon minden olyan rendőri tevékenységet, amelyet az V. és a VI. fejezetek ugyan nem nevesítenek, de amelynek vonatkozásában a IV. fejezetben foglalt követelményeknek érvényesülniük kell.

Erre az Rtv. IV. fejezetében szereplő 11. § (1) bekezdése nyújt lehetőséget, amely szerint a rendőr köteles a szolgálati beosztásában meghatározott feladatait a törvényes előírásoknak megfelelően teljesíteni. A 11. § (1) bekezdése – a fentebb kifejtettek alapján – olyan általános jellegű rendőri kötelezettséget rögzít, amelynek megsértése

esetén helye van a Testület eljárásának akkor is, ha a jogsértés nem az Rtv. V. és VI. fejezetében foglalt rendelkezések alkalmazásával függ össze. Az Rtv. 11. §-án keresztül vizsgálhatóvá válik tehát a rendőrség részéről eljáró személyek olyan tevékenysége is, amely az Rtv.-től eltérő egyéb jogszabályok által rendezett eljárási szabályok alapján zajlik. A Testület hatáskörének ilyen értelmezése azonban nem biztosít korlátlan lehetőséget a beavatkozására, mert erre a Testületnek csupán olyan esetekben lesz módja, amikor a panaszolt rendőri intézkedéssel vagy mulasztással szemben speciális jogorvoslatot az egyéb jogszabályok nem biztosítanak.

Ennek megfelelően jelen ügyben azt kellett vizsgálni, hogy állt-e a panaszos rendelkezésére olyan speciális jogorvoslat, amely az általa sérelmezett mulasztás – a határidő meg nem tartása – orvoslására alkalmas.

A rendőrségi iratok alapján megállapítható, hogy a panaszos beadványát sem az Rtv. szerinti panaszként, sem pedig feljelentésként, hanem az európai uniós csatlakozással összefüggő egyes törvénymódosításokról, törvényi rendelkezések hatályon kívül helyezéséről, valamint egyes törvényi rendelkezések megállapításáról szóló 2004. évi XXIX. törvény (a továbbiakban: Eu. Tv.) 141. § (1) bekezdése szerinti bejelentésként kezelte a rendőrség. Ebből pedig az következik, hogy az ügy kivizsgálása érdekében közigazgatási vagy büntetőeljárás lefolytatása nem történt meg, amelynek következtében érdemi határozat meghozatalára nem került sor. A panaszosnak így a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. vagy a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvényben foglalt eszközökkel és jogorvoslathoz való jogával élve nem állt módjában megtámadni a rendőrség választát, illetőleg mulasztását. Az Eu. Tv. pedig nem biztosít olyan speciális jogorvoslatot, amely a tárgyi ügyben panaszolt rendőri intézkedés illetve mulasztás felülvizsgálatára feljogosítana, ezért a Testület érdemben vizsgálhatja az Rtv. 11. §-a alapján a panaszos azon sérelmét.

A Testület hatásköre megállapítását követően azt értékelte, hogy a rendőrség oldalán megvalósult-e bármilyen jogsértés azzal, hogy a panaszost az ügy állásáról csak beadvány benyújtását követő több hónapos késéssel tájékoztatta.

Ezzel kapcsolatosan a Testület megállapította, hogy a rendőrség által alkalmazott eljárásmód érintette a panaszosnak a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény 2. §-ának (1) bekezdésében foglalt jogállamiság elvéből levezethető tisztességes eljáráshoz való jogát.

Az Eu. Tv. 142. § (1) bekezdése előírja, hogy a panaszt és a közérdekű bejelentést a beérkezéstől számított harminc napon belül kell elbírálni. Ugyanezen törvényhely (2) bekezdése szerint, ha az elbírálást megalapozó vizsgálat előreláthatólag harminc napnál hosszabb ideig tart, erről a panaszost (bejelentőt) a panasz (bejelentés) beérkezésétől számított tizenöt napon belül – az elintézés várható időpontjának egyidejű közlésével – tájékoztatni kell. Ezen túlmenően (4) bekezdés a következő rendelkezéseket tartalmazza: „Az eljárásra jogosult szerv a vizsgálat befejezésekor a megtett intézkedésről vagy annak mellőzéséről – az indokok megjelölésével – köteles

a panaszost, illetőleg bejelentőt írásban vagy elektronikus úton haladéktalanul értesíteni.”

A rendőrségi iratok tanúsága szerint a panaszos tájékoztatása – megjegyzendő, hogy a Testület 2011. július 7-ei felvilágosítás kérését követően – 2011. július 8. napján írásban, postai úton történt meg. Szükséges arra is rámutatni, hogy a panaszos bejelentése nyomán ugyan sor került rendőri intézkedésre, amelyről 2011. április 16-án az eljáró körzeti megbízott jelentést is készített. A jelentésben ugyanakkor a megtett lépéseken túl a következő olvasható: „A fentiek alapján mivel nem állapítható meg sem bűncselekmény sem pedig szabálysértés, kérem az ügy irattárba történő elhelyezését.” Megjegyzendő, hogy az rendőrség által rendelkezésre bocsátott iratok arra utaló információt nem tartalmaznak, hogy a rendőrség a vizsgálat határidejét – figyelemmel az Eu. Tv. 142. § (2) bekezdésére – meghosszabbította volna.

A fentiek alapján a Testület kétség kívül arra a következtetett, hogy az eljáró rendőrség mulasztott akkor, amikor a panaszost a beadványa előterjesztése (2011. április 5.) után lefolytatott vizsgálat eredményéről mintegy három hónapos késéssel, nem pedig az Eu. Tv.-ben előírt határidőben tájékoztatta. **Ezen késedelem pedig sértette a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő jogát, melyet sérelmet a Testület csekély fokúnak ítélt meg.**

III.

A Testület megítélése szerint a rendőrség eljárása a tisztességes eljáráshoz való jog megsértéséhez vezetett, ugyanakkor a megvalósult sérelem nem éri el a súlyosság azon fokát, amely indokoltá teszi azt, hogy a Testület állásfoglalását megküldje az országos rendőrfőkapitánynak, ezért döntését a rendelkező részben foglaltak szerint alakította ki és az Rtv. 93. § (2) bekezdése szerint a panasz áttételéről döntött.

Budapest, 2011. augusztus 31.

Dr. Juhász Imre
elnök,
előadó testületi tag

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf
testületi tag